

7

Undersökning af ett förstördt
stenröse på Saakkönmäki backe in-
vid Terkiö by i Lillkyro socken den
18-20 juni 1906.

Ett litet stycke O/S från den
nyss beskrifna fyndorten för den
romerska kastullen ståta vi på re-
sterna af ett stenröse med en stor cen-
tralsten (silnmåkiivi) i midten. Afstän-
det från fyndorten till denna sten ut-
gör 44 m. Detta röse är i prof. J. R. Sjöpe-
lins förteckning öfver stenrösena i Lill-
kyro socken upptecknad under nr 136.
Lika långt ifrån detsamma ligga, spridda
öfver ett område af ett 2-300 m bredd
och längd, de i samma förteckning un-
der nr 131-135 och 137 upptagna rösena.

Då jag visste att en undersökning af
de förstörda rösena i Lillkyro socken,
hvilka isynnerhet vid Terkiö by äro
rätt talrika, under de senaste åren
hade ingått i Arkeologiska Kommiss-
sionens program, och då det var tänk-
bart att det fanns ett samband mel-
lan den oergäpda romerska kastullen
och det så nära dess fyndort stående
grafkumlet nr 136, beslöt jag undersöka

detta sistnämnda.

Enligt professor Aspelin's uppgift, (se Grafkummet i Lillkyro socken 1896 i topogr. Ark.), som bestyrktes af en gammal bonde, hade kumlet jämte många andra i trakten belägna rösen blifvit rasvadt för att gifva stennmaterial till kyrkobrons kistor. Numera återstodo af detsamma blott bottenstenarna jämte den stora cirka 1,70 m höga centralstenen, hvilken kunde gifva en antydning om kumlets forna höjd, om man nämligen förutsätter att detta nått upp till centralstenshjässa eller också betäckt densamma. Rösens omfång och diameter voro svåra att bestämma, emedan dess gränser i norr och öster voro något osäkra. Här var nämligen den omgifvande marken belamrad med stenar, hvilka kanske vid kumlets förstöring, hade fallit ned för dess sluttningar och utanför dess fot. Vid den södra kanten fanns åter en lång och ställvis ganska djup genom sandgräfnings uppkommen grop. Närmelsevis kan dock diametern från N-S uppgifvas till 20 m. den fr. O-W till 15-16 m. Marken, på hvilken röset var uppfördt, slutade något från N till S.

De flesta stenarna på kumlets botten äfverstege icke en manshöjd. Några rätt stora stenblock (det största mätte 2 m x 1,70 m x 1,04 m) lägo vid södra randen invid sandgropen, äfven i kumlets

nordvästra omiäde förekommo större
(delvis jordfasta) stenar. Under bot-
tenstenarna vidtog ett tunt lager
mager sandjord, under detta sand-
grus. Längs centralstenens västra sida
hade vid kumlets förstöring lämnats
kvar ett par kvarf stenar med mellan-
liggande jordfyllning (se genomskär-
ningen N-B.) Här hittades liggande på
kumlets botten (vid punkt 1 på kartan)
en järnknif, (vid 2 på k.) en liten bit bränd
(?) lera och (vid 3 på k.) en spirallagd
bronssten, antagligen ett fragment
af spiralen till ett bågspanne. Dess-
utom uppsamlades här af mina arbe-
tare en mängd bitar af brända ben,
hvilkas sammanlagda vikt utgjorde
0,234 kg. En mindre kvantitet brända
ben - synnerligen små skärpor - hittades
även längs centralstenens östra lång-
sida. Några enstaka bensmular fun-
nos dessutom vid centralstenens södra
kortsida. se museets katalogn^o 750:17-22.

Efter undersökningen återställdes
kumlet, så vidt detta var möjligt, i sitt
förra skick.

Alfred Hackman.

Mäki Huovari

Ruja Huovari

Ruja

Huovari

Karta öfver en del af Pääkköönmäki
S. om Perkiö by i Lillhyre socken

A. Hackman 1906.

- a-fyndorten för den romerska kastrullen S.M.1453.
- b-nollpunkten för höjduppgifterna
- c-centralstenen (silmäkivi) inom stenröset
- d-större flyttblock.

Skala.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

1:400

sandgren

b
försle

x 3,48

x 3,63

x 3,74

x 3,82

x 3,72

x 3,01

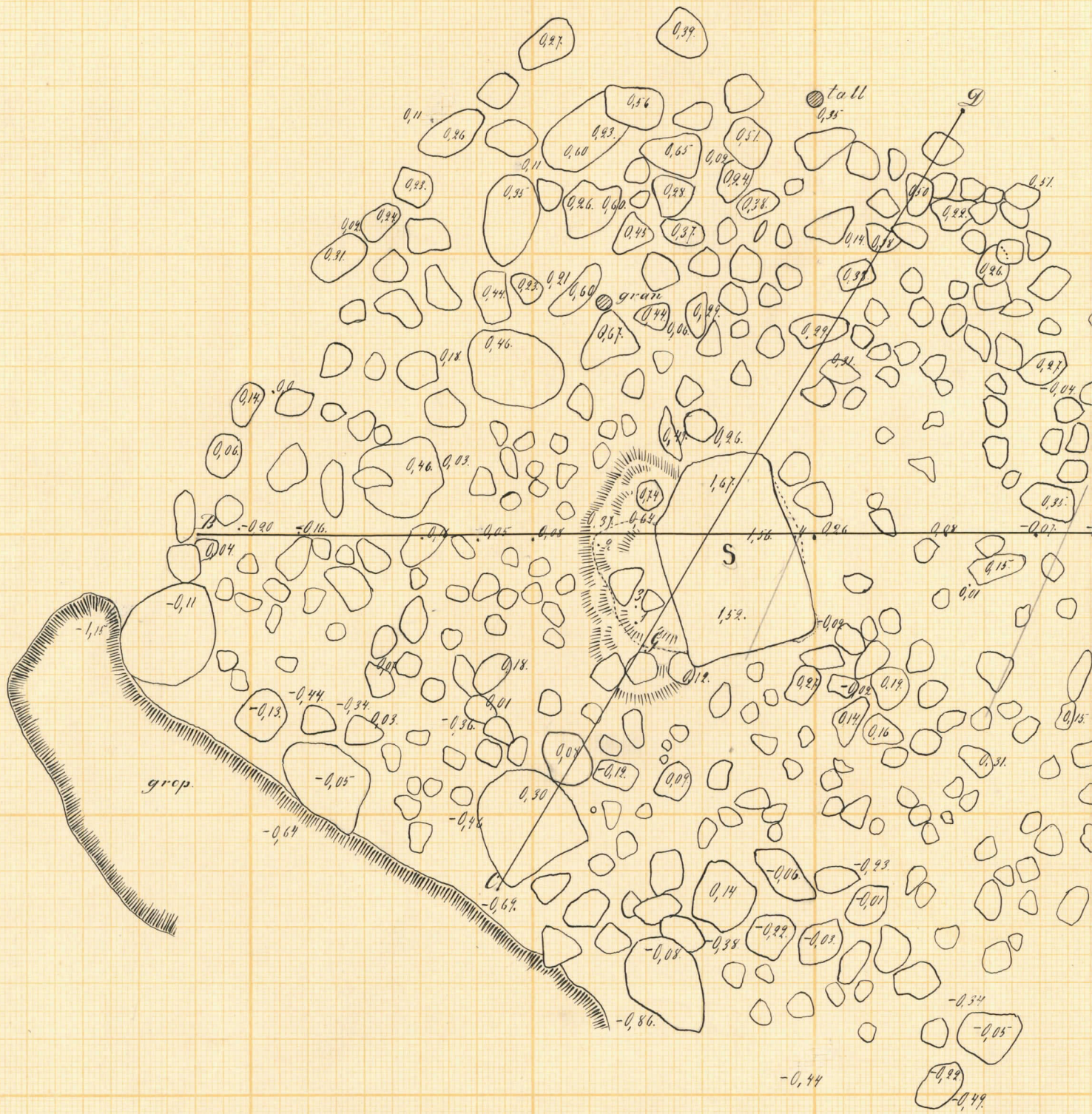
x 3,94

x 2,58

x 2,70

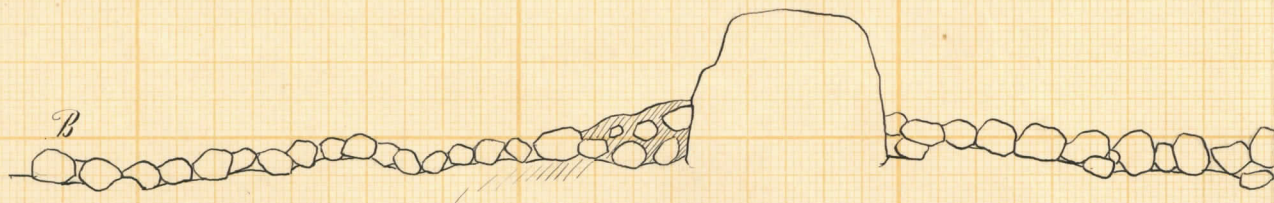
x 1,40

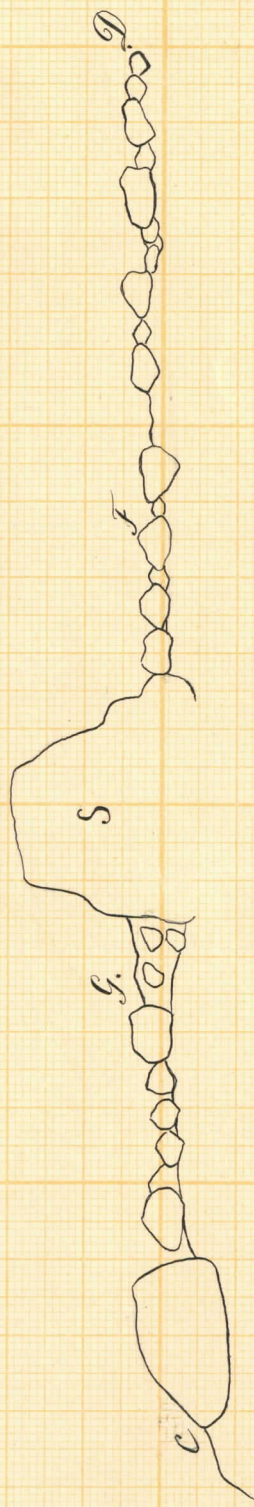
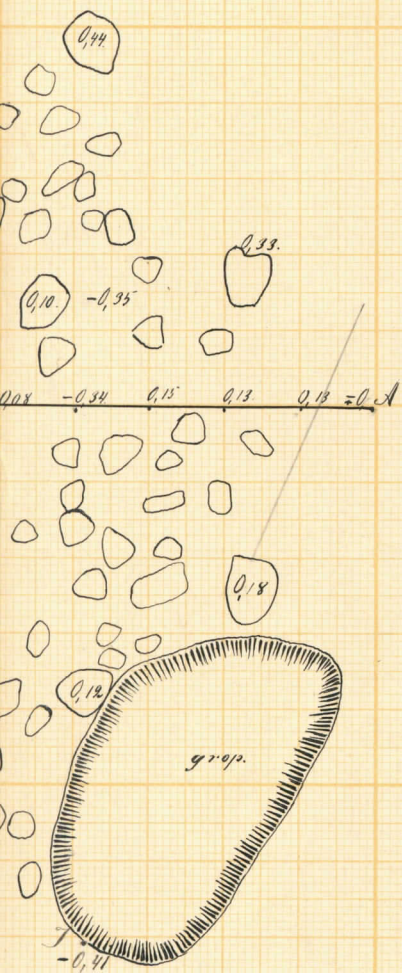

S = centralstener (silmäivi)

○ = område där brända benbitar blevo hittade.

Botten af ett förstördt stenröse 136
 på Pääkköönmäki som Perkiö by i Lillkyrö socken
 undersökt i juni 1906 af A. Hackman.
 Jfr. museets katalog nr. 4750:17-22

